

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **L. H.**, zastoupená Mgr. Helenou Flekovou, advokátkou se sídlem Praha 1, Hybernská 9, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 7 Az 32/2003 - 30 ze dne 24. 9. 2004,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) shora nadepsaný rozsudek Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-3123/VL-07-P11-2000 ze dne 8. 8. 2002. Tímto správním rozhodnutím nebyl žalobkyni udělen azyl pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Soud po přezkoumání uvedených rozhodnutí z hlediska uplatněných námitek dospěl k závěru o nedůvodnosti žaloby. Nezjistil totiž, že by správní orgán při hodnocení její žádosti pochybil, neboť stěžovatelka byla ve věci řádně a konkrétně vyslechnuta, žalovaný její důvody řádně posoudil

a rozebral a odůvodnění jeho rozhodnutí odpovídá § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Stěžovatelka podle soudu sama žádné skutečnosti, jež by byly důvodem pro udělení azylu, ve správním řízení ani netvrdila. Vzhledem k tomu, že jejímu otci nebyl udělen azyl, nemůže se dovolávat ani § 13 odst. 1 a 2 azylového zákona, když soud navíc podotkl, že stěžovatelka v době rozhodování správního orgánu již nesplňovala podmínky pro případné použití tohoto ustanovení. Proto Městský soud v Praze žalobu v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti žalobkyně napadá rozsudek Městského soudu v Praze v celém rozsahu z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nejprve obecným způsobem namítá nepřesné a neúplné zjištění skutkového stavu věci, čímž mělo dojít k porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu. Důkazy, které si správní orgán opatřil, byly podle ní neúplné, čímž opětovně mělo dojít k porušení § 32 odst. 1 a dále § 34 odst. 1 správního řádu, a rozhodnutí rovněž podle názoru stěžovatelky nevyplývá ze zjištěných podkladů, neboť mezi těmito podklady a rozhodnutím není logická vazba. Vzhledem k tomu, že otec splňuje podmínky pro udělení azylu z politických důvodů, domnívá se stěžovatelka, že ona splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 azylového zákona, tj. za účelem sloučení rodiny. Otec byl sympatizantem Běloruské národní fronty (BNF), i když se její činnosti nemohl kvůli svému podnikání aktivně účastnit. Sympatie však byly známy běloruským státním orgánům, když otec navíc byl se členy BNF v pravidelném kontaktu. To podle ní určuje celkový přístup státních orgánů k celé rodině. Podle stěžovatelky byl její otec pronásledován, přičemž poukazuje zejména na změnu přístupu státních orgánů Běloruska k jeho osobě poté, co byl zatčen na demonstraci proti prezidentu Lukašenkovi. Stěžovatelka vyčítá správnímu orgánu, že tyto skutečnosti nezhodnotil, odpovídající tvrzení ve správním řízení přezkoumal pouze formálně, bez pochopení souvislostí, v důsledku čehož je správní rozhodnutí nepřezkoumatelné. Stěžovatelka se dále ohradila proti závěrům správního orgánu, podle něhož důvodem pro opuštění vlasti byly ekonomické důvody. Ekonomické potíže, kterým, jak uznává, skutečně byla její rodina vystavena, však byly důsledkem politické persekuce, a nikoli prvotní příčinou odchodu z vlasti. Podle stěžovatelky správní orgán nevzal v úvahu vzájemnou provázanost příčin a důsledků, když provázanost politických a ekonomických problémů je jednou z realit totalitních států obecně. Pokud jde o obecnou situaci v Bělorusku, poukazuje stěžovatelka na nedemokratičnost a despotičnost režimu prezidenta Lukašenka, skutečnost, že parlamentní volby nejsou ani svobodné, ani spravedlivé, že bezpečnostní složky vystupují razantně proti politickým oponentům, že dochází k nezákonnému a politicky motivovanému zatýkání občanů a nevyjasněným zmizením významných politických oponentů prezidenta. Stěžovatelka rovněž trvá na tom, že jí nemůže být přičítáno k tíži, že se snažila své problémy na území České republiky vyřešit jinak než využitím práva azylu. Skutečnost, že si její rodina původně naplánovala odchod do Kanady, podle ní nikterak nesnižuje rizika, jež jí v zemi původu hrozila. Trvá proto na tom, že posléze uvedená skutečnost je z hlediska posouzení důvodnosti její žádosti o azyl irelevantní. Z uvedeného důvodu stěžovatelka navrhla Nejvyššímu správnímu soudu, aby napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na zahájení řízení o udělení azylu byl stěžovatelkou podán dne 29. 11. 2000 a pohovor k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu na území České republiky byl se stěžovatelkou proveden dne 5. 12. 2001. Pohovor byl proveden v ruském jazyce za přítomnosti tlumočníka. V návrhu

stěžovatelka uvedla, že v době, kdy vlast opustila spolu se svými rodiči, jí bylo 17 let, a že dnes považuje Bělorusko za zemi, kde jsou porušována lidská práva. V pohovoru stěžovatelka uvedla, že její rodiče odešli z Běloruska z důvodu porušování lidských práv. Její otec jednou přišel s rozbitou tváří. Tehdy jí bylo jejími rodiči řečeno, že mu to způsobili policisté na demonstraci. Otec měl zřejmě i jiné potíže, neseznamoval ji však s nimi. Ona sama žádné problémy v zemi původu neměla. V případě návratu do vlasti by jí osobně zřejmě nic nehrozilo.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze z hlediska naplnění důvodu uplatněného v kasační stížnosti, tj. důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 13 azylového zákona se rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Rodinným příslušníkem se přitom rozumí manžel azylanta, svobodné dítě azylanta mladší 18 let, nebo rodič azylanta mladšího 18 let.

Nejvyšší správní soud po přezkoumání rozhodnutí žalovaného jakož i správního spisu vztahujícího se ke správnímu řízení, jež rozhodnutí předcházelo, dospěl k závěru, že uplatněná námitka podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. důvodná není. Pokud jde o posouzení výroku o neudělení azylu podle § 12 azylového zákona, to nebylo ze strany stěžovatelky v kasační stížnosti zpochybněno. Stěžovatelka i ve správním řízení potvrdila, že ona sama žádné obavy z pronásledování v Bělorusku nemá. Stěžovatelka naopak v kasační stížnosti uvádí, že její otec splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) azylového zákona, a proto ona sama splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 téhož zákona. Správní orgán, jenž přijal rozhodnutí o neudělení azylu za účelem sloučení rodiny stěžovatelce, měl dle jejího názoru porušit jí identifikovaná ustanovení správního řádu, a Městský soud v Praze pak pochybil, jestliže pro tyto vytýkané vady správního řízení rozhodnutí žalovaného nezrušil.

Podle zjištění Nejvyššího správního soudu si však žalovaný zajistil dostatek podkladů pro rozhodnutí o neudělení azylu za účelem sloučení rodiny, které řádným způsobem vyhodnotil, přičemž jím dovozený závěr není v rozporu se zákonem. Správní orgán totiž správně vycházel primárně z tvrzení stěžovatelky v průběhu správního řízení. K dispozici pak měl i informacemi z jiných správních řízeních vedených o žádostech ostatních příslušníků rodiny stěžovatelky, zejména jejího otce. Azyl za účelem sloučení rodiny podle právní úpravy platné a účinné jak v době vydání správního rozhodnutí, tak v současné době, lze udělit pouze tehdy, jestliže rodinnému příslušníkovi žadatele o azyl byl již dříve správním rozhodnutím azyl udělen. Naopak důvodem pro udělení azylu podle § 13 azylového zákona není, že azylové řízení ohledně dotyčného rodinného příslušníka je teprve vedeno, nebo že se žadatelé o azyl domnívají, že tento rodinný příslušník nepochybně důvody pro udělení azyl splňuje, pokud není v jeho věci kladně rozhodnuto v tom smyslu, že se mu azyl podle § 12 ZA skutečně uděluje. Jak Nejvyšší správní soud ve svém dřívějším rozhodnutí zdůraznil, udělení azylu rodinnému příslušníku azylanta podle § 13 odst. 1 azylového zákona je možné jen v případě existence pravomocného rozhodnutí o udělení azylu osobě, která je rodinným příslušníkem žadatele o azyl (srov. judikát Nejvyššího správního soudu uveřejněný pod č. 388/2004 Sb. NSS). Soud v dané věci zjistil, že ve stejný den, jako bylo vydáno žalobou napadeného rozhodnutí o neudělení azylu stěžovatelce, bylo vydáno rovněž rozhodnutí o neudělení azylu otci stěžovatelky (rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-3121/VL-07-P11-2000) a rozhodnutí o neudělení azylu matce stěžovatelky (rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-2077/VL-11-P11-2000).

ze dne 8. 8. 2002). Již proto nemohl žalovaný o udělení azylu stěžovatelce z tohoto titulu ani uvažovat. Navíc, jak správně podotkl Městský soud v Praze ve svém rozhodnutí, stěžovatelka v době vydání správního rozhodnutí nesplňovala znaky rodinného příslušníka ve smyslu § 13 odst. 2 azylového zákona, neboť nebyla ani manželkou osoby žádající o azyl, ani svobodným dítětem takové osoby mladším 18 let, a nebyla ani rodičem takové osoby mladší 18 let. Ostatně, jak bylo možné ověřit ze správního spisu, stěžovatelka tyto charakteristiky nesplňovala ani v okamžiku podání svého návrhu na zahájení řízení.

Celkově podle zjištění Nejvyššího správního soudu správní řízení netrpělo vadami, neboť skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, měla oporu ve spisech, resp. s nimi nebyla v rozporu. Soud rovněž neshledal existenci stěžovatelkou tvrzených porušení konkrétních ustanovení správního řádu, když skutkový stav věci byl zjištěn dostatečným způsobem, správní orgán si zajistil přiměřené podklady pro své rozhodnutí a mezi zjištěnými podklady a rozhodnutím existuje logická souvislost. Rozhodnutí správního orgánu nebylo shledáno nepřezkoumatelné. Z jeho výroků lze zjistit, jak žalovaný ve věci rozhodl, jednotlivé výroky nejsou vnitřně rozporné a nepochybně lze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Rozhodnutí tedy není nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Nebyla shledána ani nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Ta je obecně založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž správní orgán opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny. Žádné takové skutečnosti však při přezkoumání správního spisu správního rozhodnutí zjištěny nebyly.

Vzhledem k tomu, že jediným stížním bodem obsaženým v kasační stížnosti bylo uplatnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve vztahu k výroku správního rozhodnutí o neudělení azylu podle § 13 azylového zákona, bylo bezpředmětné, aby se Nejvyšší správní soud zabýval dalšími tvrzeními stěžovatelky v kasační stížnosti, směřujícími k prokázání existence obav jejího otce z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) azylového zákona. Pokud však stěžovatelka z některých uplatněných tvrzení dovozovala svou vlastní obavu z pronásledování ve smyslu azylového zákona, pak se navíc jednalo o námitku, k níž nemohl Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout, neboť takové tvrzení bylo uplatněno až po vydání napadeného rozhodnutí, když nelze přehlédnout, že takové tvrzení je v ostrém rozporu s tvrzením stěžovatelky v průběhu správního řízení, kde výslovně prohlásila, že ona sama žádné potíže, resp. obavy z pronásledování v zemi původu nemá. Soud tedy nepřihlédl k tvrzením stěžovatelky ohledně politické orientace otce a jeho vazby na opoziční politickou stranu, k námitce irelevance existence časové prodlevy mezi opuštěním země původu a podáním žádosti o azyl. Řada námitek stěžovatelky pak zjevně vůbec nesměřuje napadenému správnímu rozhodnutí (např. nesouhlas s tvrzením žalovaného, že důvodem opuštění země byly ekonomické potíže, které však není ve správním rozhodnutí vůbec uvedeno).

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádného z řádně uplatněných důvodů kasační stížnosti, a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

S přihlédnutím k § 78b odst. 1 azylového zákona, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum

za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 3. srpna 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu